

Emilian M. Dobrescu

LIBRIS

books

ILUȘTRI FRANCMASONI ROMÂNI

supliment al revistei

echerul și compasul

revistă de istorie și gândire masonică
apariție trimestrială

A

AARON, Florian (1805-1887)

Istoric, profesor și publicist. Studii gimnaziale la Blaj și universitare la Budapesta. Propagator al ideilor Școlii Ardelene în Țara Românească. Solicitat de Dinicu Golescu (și el mason), începe să predea din 1830 la școala acestuia din Golești. Profesor la Colegiul Național „Sf. Sava” din București (1832-1847), membru al Societății Filantropice, participant la Revoluțiile de la 1848 din Țara Românească și Transilvania, profesor, din nou, la Colegiul Național Sf. Sava (1857) și Universitatea București (1864). A colaborat la „Foaie pentru minte, inimă și literatură”, „România” – primul cotidian românesc, și „Telegraful român”. A fost printre primii care a subliniat necesitatea cunoașterii istoriei naționale, în lucrarea sa „Idee repede de istoria Prințatului Țării Românești”, 3 volume.

În 1838 era Orator într-o lojă bucureșteană, iar după 3 ani, Venerabil.

ALECSANDRI, Vasile (1818 sau 1821-1890)

Scriitor și om politic. După studii de medicină și drept la Paris (1834-1839), revine la Iași unde va fi director al Teatrului Național (1840-1842). Are legături strânse cu Societatea medicilor și naturalistilor. Participă la Revoluția de la 1848, la Unirea Moldovei cu Țara Românească în 1859, îndeplinind apoi mai multe misiuni diplomatice în Italia și Franța (1859), respectiv la Paris (1885-1890).

A condus revista România literară (1855) și a publicat prima mare culegere de poezie populară românească: „Poezii populare. Balade. Cântice bătrânești” (1853). Principalele sale lucrări literare sunt: poezii istorice (ciclul „Ostașii noștri”), „Pasteluri”, comedii satirice („Iorgu de la Sadagura”, „Iașii în carnaval”, ciclul „Chirițelor...”), drame („Despot-Vodă”, „Ovidiu”, „Fântâna Blanduziei”), proză de călătorie („O plimbare la munți”, „Călătorie în Africa”). A fost membru fondator al Societății Literare Române (1867), apoi membru de onoare al Societății Academice Române (1871).

În 1857 era membru al unei loji din capitala Moldovei.

ALEXANDRESCU, Grigore (1810-1885)

Poet. A făcut parte din Societatea Filarmonică. Director al Arhivelor Statului (1850), director al Eforiei Spitalelor (1859), candidat pentru Senat (1868).

Principalele sale lucrări literare sunt: meditații și elegii romantice ("Anul 1840", "Umbra lui Mircea. La Cozia", "Răsăritul lunii. La Tismana", "Satră. Duhului meu"), fabule ("Boul și vițelul", "Câinele și cățelul", "Dreptatea leului"), proză de călătorie.

Se pare că a fost inițiat în 1848 într-o lojă din București.

ARGETOIANU, Constantin (1871-1955)

Om politic. Ministru de Justiție (1918), Finanțe (1920), Interne (1920-1921), Agricultură (1927-1928), Industrie și comerț (1928) și prim-ministru (28 sept.-24 nov. 1939). Mare Maestru și Mare Patron al Ordinului Masonic Român. Petre Țuțea relatează că Argetoianu a fost întrebat odată de niște tineri: „Sunteți franc-mason, domnule ministru?”, iar el le-a răspuns: „Fugi, bă, de-aici. Am fost, e un fleac”.

ASACHI, Gheorghe (1788-1869)

Om de cultură și scriitor. După studiile efectuate la Lvov, Viena și în Italia (1796-1812), a lucrat la Departamentul Treburilor din Afară și la Epitropia Învățământului Public. A fost profesor, agent diplomatic la Viena, întemeietor al teatrului românesc (1816), al primei gazete din Moldova, "Albina Românească" (1829), al Academiei Mihăilene (1835). A făcut parte din Comisia pentru redactarea Regulamentului Organic.

A scris multiple genuri literare: sonete, fabule, balade, poeme fantastice, drame și nuvele istorice.

Se pare că a fost inițiat la Milano, în Italia. În 1830 era Venerabilul unei loji din Iași, iar în 1866 a participa la lucrările Lojii Steaua României, tot din Iași.

B

BĂLCESCU, Nicolae (1819-1852)

Om politic, istoric, economist, scriitor și gânditor democrat-revoluționar. Participant activ la Revoluția din 1848, pregătită, în prealabil, în cadrul Lojii Frăția. Secretar al Guvernului Revoluționar Provizoriu de la 1848. A avut un rol de seamă în stabilirea obiectivelor revoluției din Țara Românească, în conducerea și orientarea acesteia. A fost figura cea mai înaintată a Revoluției de la 1848 din Țările Române și unul dintre cei mai proeminenți revoluționari europeni. După înfrângerea revoluției a fost exilat în Italia

unde, conform opiniei lui Horia Nestorescu-Bălcești, „militează alături de Giuseppe Mazzini și de ceilalți membri ai Comitetului Central Democratic European de la Londra, pentru revoluția viitoare”.

Întreaga sa operă este străbătută de ideea dezvoltării, a progresului ca lege necesară a istoriei. Gânditor profund, el s-a ridicat până la ideea unei revoluții generale a tuturor popoarelor, în scopul „înălțării plebeianismului la putere”. A acordat condițiilor economice un rol important în explicarea fenomenelor istorice și a militat pentru cucerirea libertății naționale, pentru înfrățirea popoarelor. Principalele sale lucrări sunt: “Puterea armată și arta militară de la întemeierea principatului Valahiei până acum” (1844), “Despre starea socială a muncitorilor plugari în Principatele Române în deosebite timpuri” (1846), “Mersul revoluției în istoria românilor” (1850), “Chestiunea economică a Principatelor Danubiene” (1850, în franceză), “Românii supt Mihai Voievod Viteazul” (neterminată, editată postum în 1878).

În 1847 a fost Venerabilul Lojii Frăția din București. Iată opinia sa despre libertate: „Sufletu-mi te slăvește încă, înzeită libertate și cred că va veni ziua fericită, ziua izbândirii, când omenirea întreagă se va scula și va sfâșia acest vâl și dușmanii tăi se vor împietri la vederea chipului tău de lumină; atunci nu va mai fi nici un om rob, nici nația roabă, nici om stăpân pe altul, nici popor stăpân pe altul, ci, domnirea Dreptății și Frăției. Aceste cuvinte ce odată am dat deviză nației mele vor domni lumea. Vai, nu voi avea nevoie de a vedea această zi, dar și eu asemenea am muncit și am pățimit pentru dreptate și cel din urmă al meu cuvânt va fi încă un imn închinat ție, țara mea mult dragă”.

BĂRBULESCU, Constantin (16 august 1907-2003)

Inginer și gânditor. În școala generală a fost coleg și bun prieten cu Mircea Eliade, iar în Școala Politehnică, pe care absolvit-o în 1932 – cu acad. Constantin Moisil. Începe să lucreze la Fabricile Malaxa, împreună cu acad. Elie Carafoli, participând la crearea a trei prototipuri de avioane, dintre care IAR 14 a devenit foarte cunoscut și apreciat pentru caracteristicile sale constructive. Între 1940-1944 lucrează la Fabricile de armament și muniție din Copșa Mică și Cugir. În perioada 1946-1952 își deschide o firmă personală, acordând un ajutor fratern tuturor celor care aveau nevoie de el, iar între 1952-1957 activează în cadrul Institutului de Proiectări pentru Mașini și Electrotehnică (IPROMET).

În 1936 îl întâlnește pe inginerul Victor Stroescu, venit din Franța, care-l introduce în lumea Masoneriei, în 1938 fiind inițiat în Loja Isis din Orientul București (aici activează timp de un an, până la trecerea în adormire a Masoneriei române.

La reaprirea luminilor, în 1944 îl găsim în Loja Osiris, iar în 1948, când s-a intrat din nou în adormire, era Maestru Venerabil al Lojii Cosmos.

După ultima reaprire a luminilor din 1993 a fost Mare Orator al Marii Loji Naționale din România, între 1993 și 1996, Maestru Venerabil ad Vitam al Lojii George Washington, Locotenent Mare Comandor al Supremului Consiliu de Rit Scoțian Antic și Acceptat și Mare Comandor ad Interim al Supremului Consiliu de Grad 33 și Ultim de la Paris pentru România.

În 2003, s-au aprins luminile Lojii Constantin Bărbulescu nr. 157 din Orientul București; în 2008, acest atelier număra 37 membri activi, dintre care 26 sunt maestri, 6 sunt calfe, 5 sunt ucenici. Pe lângă lojă funcționează o asociație cu același nume.

BĂRNUȚIU, Simion (1808-1864)

Om politic și gânditor. Profesor de filosofie la Blaj și participant activ la Revoluția de la 1848 din Transilvania. Exilat la Viena după înfrângerea Revoluției, își termină studiile în drept (1852), susținându-și doctoratul la Universitatea din Pavia, Italia (1854). Revine în țară ca profesor la Academia Mihăileană și apoi la Facultatea de Drept din Iași, unde a fost primul profesor de filozofie. A predat cursuri de psihologie, pedagogie și drept, fiind un adept al dreptului natural. Gândirea sa socială și filosofică are ca teme libertatea și independența națională, dreptul tuturor popoarelor la viață și propășire, posibilitățile omului de a cunoaște lumea. Autor al mai multor lucrări: O tocmeală de rușine și o lege nedreaptă (1842), Raporturile românilor cu ungurii și principiile libertății naționale (discurs rostit în Catedrala din Blaj la 2/14 mai 1848), Dreptul public al românilor (postum, 1867), Dreptul natural public (postum, 1870), Pedagogia (postum, 1870), Psihologia empirică și logica (postum, 1871), Estetica (postum, 1972), precum și al mai multor cursuri universitare de metafizică, etică și istoria filosofiei.

În 1856 participa la lucrările unui atelier din Iași.

BIBESCU, George G. (1834-1902)

Principe. Fiul domnului Gheorghe Bibescu. Face studii militare în Franța, la

Saint Cyr (1856-1857) și ia parte, distingându-se ca ofițer al armatei franceze, la războiul din Mexic (1862). Revine în țară în 1863, în calitate de căpitan al armatei române, după patru ani pleacă în Algeria, iar în 1870 participă la războiul franco-prusac. În 1888 conduce delegația României la Expoziția Universală de la Paris.

Nu se cunosc (încă) locul și data inițierii sale. În 1902 era Mare Maestru al Marii Loji Naționale din România.

BIBESCU, George Valentin (1890-1941)

Pilot. Fiul lui George G. Bibescu. Promotor al aviației sportive și al automobilismului în România. A înființat Clubul Aviatic Român (1909) și Liga Națională Aeriană (1912). Fondatorul Automobil Clubului Român (1904). Principe, mare industriaș, președinte al Federației Internaționale Aeronautice (1930).

Mare Maestru al Marii Loji Naționale din România (1911-1916), Mare Maestru Onorific al acesteia (1925) etc.

BILCIURESCU, Alexandru-George (1901-1987)

Avocat și scriitor. S-a născut la Paris și a trecut la Orientul Etern la București. Își ia licența și doctoratul în drept în 1930, practică avocatura destul de puțin, fiind atras mai mult de arta scrisului.

În 1923 este inițiat în Loja Drepturile Omului. În 1930 compune textul unui Imn Masonic. În 1937 este ales Venerabil al Lojii Isis din București și Consilier Federal al Marii Loji Naționale din România. În 1944 este numit Inspector al Marii Loji Naționale din România, confirmat de I. T. Ulic în gradul 33 și devine Venerabil al Lojii Osiris. Tot în 1944 este ales Pro Mare Maestru Onorific al Marii Loji Naționale din România, iar în 1945 devine Consilier Federal și Mare Maestru Ajutor al Marii Loji Naționale din România. În 1946 este decorat cu „Virtutea masonică”, iar în 1948 participă la „ședința” fraților de grad 33, în care se hotărăște trecerea în adormire a Franc-Masoneriei române.

În 1951 este arestat pentru „activitate francmasonică” și eliberat în 1955 din Penitenciarul Pitești. Trebuie precizat, așa cum menționează și Horia Nestorescu-Bălcești în „Enciclopedia ilustrată a Franc-Masoneriei din România”, că nu a fost vorba de o condamnare, ci, de o internare administrativă.